

Znate li da u Hrvatskoj čak 334 godine djeluje jedan korporativni brend?

Sve je počelo 1690. kada se dvojica braće Ivan i Petar, dolaskom u Petrinju, počinju baviti mesarskim zanatom. Sve dalje je priča o jednoj obitelji, tradiciji, jednoj tvornici, jednom brendu - Gavrilović

Objavio **Darko Buković** - 13.11.2024 u 15:51

Znate li? Znate li da u Hrvatskoj čak **334 godine djeluje brend** s tradicijom i poviješću s kojom se ne može pohvaliti niti jedan hrvatski brend?

Znate li da je **prvi mesarski ceh** na ovim prostorima osnovan u Petrinji još davne 1773. godine odlukom **carice Marije Terezije** te da je prva manufaktura za proizvodnju mesa, zapravo prva industrijska proizvodnja mesa i prerađevina počela 1822. godine.

Znate li da se popularna **Zimska salama** prethodno zvala **Hrvatska salama** i da je već po proizvodnji dobila najveća priznanja na sajmovima? Znate li da je ta tvornica 1906. otvorila svoju prvu mesnicu u inozemstvu, i to u Beču!

U još jednom **Brend vremeplovu** istražio sam povijest i nastanak tvornice i korporativnog brenda **Gavrilović**, bogatu povijest koja je ujedno i povijest hrvatske industrijske baštine i brendova nastalih na ovim prostorima, o kojima se rijetko govori.

Priča o jednoj obitelji, tradiciji, brendu...

Sve je počelo **1690. godine** kada se dvojica braće, **Ivan i Petar Gavrilović**, dolaskom u Petrinju nakon protjerivanja Turaka, počinju baviti mesarskim zanatom. Sve dalje je priča o jednoj obitelji, tradiciji, jednoj tvornici, jednom brendu – **Gavrilović**.

Polovicom XVII. stoljeća, Petrinja se počinje počinje razvijati kao značajno vojno i trgovačko središte u okviru Vojne krajine. Godine 1773. carica Marija Terezija određuje Petrinju za središte cehovskog obrta za cijelu Vojnu krajinu, a među osnivačima mesarskog ceha u Petrinji su i braća Gavrilović.

Dolazi Napoleonovo doba, Petrinja ulazi u sastav Napoleonove Ilirije, pa od 1809 do 1813. **braća Gavrilović** postaju glavni opskrbljivači Napoleonovih trupa u tadašnjoj Vojnoj krajini.

Godine 1822. **Ivan Gavrilović**, zajedno s nekolicinom petrinjskih mesara i trgovaca osniva prvi oblik proizvodnje, manufakturu koji se temelji na ručnome radu u tehničkoj, pojedinačnoj, podjeli rada. Ta se godina spominje kao početak industrijske proizvodnje Gavrilovića, posebno jer je manufaktura dobila koncesiju za opskrbu mesom za sve vojarne na području Vojne krajine.

I to se nastavilo godinama, jer su Gavrilovići bili i glavni opskrbljivači mesom i mesnim proizvodima prigodom godišnjih vojnih vježbi Hrvatske vojske Bana Josipa Jelačića.

Još je jedna zanimljivost vezana uz to vrijeme i Gavriloviće. Ivanov sin **Matija** proširio je proizvodnju **dodavši pekaru i mlinove**, te je otvorio i **prvu kožaru** na području Vojne krajine.

Sinovi pokojnog Mate Gavrilovića, **Stjepan, Đuro i Mato**, registriraju tvrtku **Mate Gavrilović i drug**, kada kreće **novi povijesni iskorak**.

Među prvih pedeset zaposlenih bila je i nekolicina Talijana, koji su u preradu mesa unijeli svoja znanja i iskustva zemlje. Proizvedena je specijalna zimska hrvatska salama – **gavrilovička**. Tvrtka ubrzo mijenja ime u **Prva hrvatska tvornica salame, kobasica i sušena mesa M. Gavrilovića sinovi – Petrinja**. U sklopu tvornice radila je i prateća **tvornica sapuna** u kojoj se godišnje proizvodilo nekoliko tona sapuna robne marke Tibor.

Znate li da je ta tvornica 1906. otvorila svoju prvu mesnicu u inozemstvu, i to u Beču!

Hrvatska salama

Hrvatska salama, preteča današnje Zimske salame, vezana hrvatskom trobojnom špagom dobiva počasnu diplomu za mesne proizvode na Jubilarnoj gospodarsko-šumarskoj izložbi 1891. godine u Zagrebu. Na međunarodnoj izložbi u Beču 1894. godine osvaja zlatnu medalju, s likom nadvojvode Franza Ferdinanda, pazite – za hrvatsku salamu.

Tvornica koja je tada zapošljavala 120 radnika, svoje proizvode prodaje u Ugarskoj, Njemačkoj, Bosni, Švicarskoj, Maloj Aziji, Palestini i Egiptu!

Poduzetni Gavrilovići koriste izazove koje donosi Prvi svjetski rat i potrebu prehrane

ogromnog broja vojnika te ulažu u razvoj konzervi.

Godine 1931. rađa se lik **Jelice**. Osmislio ga je **Andrija Maurović**, jedan od najvećih hrvatskih crtača stripova. Po nećakinji vlasnika tako nastaje grafičko rješenje Jelice koja u ruci drži Zimsku salamu. Nakon toga u Beču je izrađen zaštitni znak tvornice Gavrilović te po njoj i nazvan logo "Jelica".

A pojavljuje se prvi put i **jetrena pašteta** i to 1938. godine, kao tehnološka inovacija toga doba. Naime, Gavrilović je jetrenu paštetu pakirao u **hermetički zatvorene limene kutije**, preteče današnjih konzervi.

Mesna industrija Gavrilović je prva koja je počela proizvoditi **Mesni doručak**, mesnu konzervu vrhunske kvalitete.

Drugi svjetski rat je završen. Tvornica je konfiscirana i postaje društveno vlasništvo. Obitelj Gavrilović odlazi u emigraciju.

Za to vrijeme, osim modernizacije i novih uspjeha, tvornica dobiva i svoj prepoznatljiv slogan koji traje i dan danas – "Odlično je, od Gavrilovića je". Stvorio ga je 1965. godine marketinški stručnjak **Marijan Serdarušić**, a poruka je uspješno odoljela zubu vremena i već je generacijama sinonim za tvornicu Gavrilović.

Nakon 1991. i stečaja tvornica je ponovo u rukama obitelji Gavrilović.

#brendrevolucija br.5

Projekt izrade serijala tekstova **Brend Revolucija**, autora Darka Bukovića, objavljen je uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa za poticanje novinarske izvrsnosti za 2024. godinu.

